



Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN

ITV05N

Fastställd: 2004-03-15

Reviderad: 2005-06-13

Versionsnr: 2

Kursplanen gäller fr. o m termin H05

1(4)

SPECIALPEDAGOGISK GRUNDKURS 10 poäng **Basic Special Education, 10 Credit Points/15 ECTS**

LÄRDOK-kod: ITV05N

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen ingår i det allmänna utbildningsområdet och är en tvärvetenskaplig kurs om 10 poäng på 1-20-poängsnivån i specialpedagogik inom lärarprogrammet. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har godkänts av Institutionen för individ, omvärld och lärande 2004-02-25 och fastställts av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2004-03-15. Revidering av kursplanen är beslutad av Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-05-25 och fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2005-06-13.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Antagen till lärarutbildningen.

3 SYFTE

Kursens övergripande syfte är att de studerande utvecklar fördjupade kunskaper för att förebygga och åtgärda svårigheter i lärandemiljöer. Vidare är syftet att de studerande utvecklar förmåga att:

- Finna pedagogiska lösningar på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå.
- Leda grupper utifrån delaktighetsperspektiv.
- Undersöka, reflektera och använda dokumentation som arbetssätt.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Kursen består av ett moment om 10 poäng, varav 3 poäng VFU.

Demokrati och mänskliga rättigheter samt genus-, etnicitets- och miljöperspektiv ingår i kursen.

Kursen genomförs via föreläsningar, självständigt individuellt arbete, arbete i smågrupper, inlämningsuppgifter. IKT, informationsteknik och kommunikation med hjälp av Internet

används. Kursen bygger på tvärvetenskaplig grund med utgångspunkt i de beteendevetenskapliga, samhällsvetenskapliga och medicinska/biologiska forskningsfälten. Vidare ingår forskningsmetodiska inslag. Med utgångspunkt från frågan om en skola för alla studeras demokratifrågor, mänskliga rättigheter och genusfrågor. Innehåll:

- Specialpedagogik och individuell utveckling
- Specialpedagogik i ett samhällsperspektiv
- Koncentrationssvårigheter, funktionsnedsättning och handikapp: introduktion
- Förebyggande specialpedagogiska arbetssätt: ledarskap, organisation, grupprocesser.

Under kursens gång ges deltagarna möjlighet att påverka kursens innehåll. Lärare och deltagareskall i samråd konkretisera kursens syften. Vid frånvaro skall ersättningsuppgift genomföras efter överenskommelse med kursansvarig eller motsvarande.

Elektronisk kursutvärdering.

Den verksamhetsförlagda utbildningen skall ge erfarenheter av och insikter i

- lärande, lärandets variationer och delaktighet
- hur specialpedagogiskt arbete kommer till uttryck och är organiserat i olika skolformer och ämnen
- hur det specialpedagogiska arbetet ser ut med utgångspunkt från delaktighet
- värdegrundsfrågor med utgångspunkt från måldokument och lärandesituationer
- planering och genomförande av pedagogisk aktivitet i samråd med VFU-handledare
- observera och analysera socialt samspel i förskolerummet/klassrummet.

5 EXAMINATION

I kursen ingår en individuell skriftlig examinationsuppgift som graderas Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd, samt en gruppuppgift som redovisas muntligt och skriftligt och graderas Godkänd eller Underkänd. Bägge uppgifterna är knutna till VFU/fältstudier.

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på bägge examinationsuppgifterna samt att inlämningsuppgifter genomförts. För att erhålla betyget Väl Godkänd på hel kurs krävs dessutom väl godkänt resultat på den individuella examinationsuppgiften.

Studenter som godkänts på kursen ska på begäran erhålla kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Obligatorisk litteratur

- Ahlberg, A. (2001). *Lärande och delaktighet*. Lund: Studentlitteratur (173 s).
- Börjesson, M. & Palmblad, E. (red.) (2003) *Problembarnets århundrade*. Lund: Studentlitteratur. (215s)
- Dahlin, B. & Ingelman, R. - Dahlin, C. (2002). *Besjälat lärande. Skisser till en Fördjupad pedagogik*. Lund: Studentlitteratur. (285 s).
- Gustavsson, A. (red.) *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur. (s. 173 – 199)
- Johansson, E. & Johansson, B. (2003). *Etiska möten i skolan : värdefrågor i samspel mellan yngre skolbarn och deras lärare*. Uppsala: Almqvist & Wiksell. (269 s).
- Repstad, P. (1999). *Närhet och distans: kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur (s. 21-53 & s. 86-111)
- Skolverket. (2001). *Att arbeta med särskilt stöd med hjälp av åtgärdsprogram*. Stockholm. (19 s). www.skolverket.se
- Vernersson, I-L. (2002). *Specialpedagogik i ett inkluderande perspektiv*. Lund: Studentlitteratur (82 s).
- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet, 103 78 Stockholm. www.vr.se

Skolans styrdokument ingår som kurslitteratur. Till detta tillkommer valbar litteratur om ca 800 sidor som kan rekommenderas av föreläsare eller väljas i samråd med kursansvarig.

Förslag på valbar litteratur

- Danielsson, L. & Liljeroth, I. (1996). *Vägval och växande. Förhållningssätt, kunskap och specialpedagogik för yrkesverksamma hjälpare*. Stockholm: Statens skolverk: Liber distribution (240 s)
- Fischbein, S. & Österberg, O. (2003) *Mötet med alla barn: ett specialpedagogiskt perspektiv*. Stockholm: Gothia
- Linde, G. (red.) (2001). *Värdegrund och svensk etnicitet*. Lund: Studentlitteratur.
- Lagerheim, B.(1994). *Att utvecklas med handikapp*. Stockholm: Almqvist & Wiksell (242 s)
- Helldin, R. (1998). *Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten. – I dag och i morgon*. Stockholm: LHS Förlag (220 s)

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ, omvärld
och lärande

KURSPLAN 4(4)
ITV05N
Fastställd: 2004-03-15
Reviderad: 2005-06-13
Versionsnr: 2
Kursplanen gäller fr. o m termin: H05

Läroplaner för den obligatoriska skolan, förskolan och de frivilliga skolformerna. Stockholm: Utbildningsdepartementet (ca 50 s)

Svenska Unesco. (1996). *Salamanca-deklarationen och handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd*. Svenska Unescorådets skriftserie nr 4/96 (37 s)

Tideman, M. (red) (1999). *Handikapp synsätt principer perspektiv*. Stockholm: Johansson & Skyttemo Förlag AB.

United Nations Utrikesdepartementet Socialdepartementet (1995). *Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet*. Stockholm: Socialdepartementet Utrikesdepartementet (40 s)